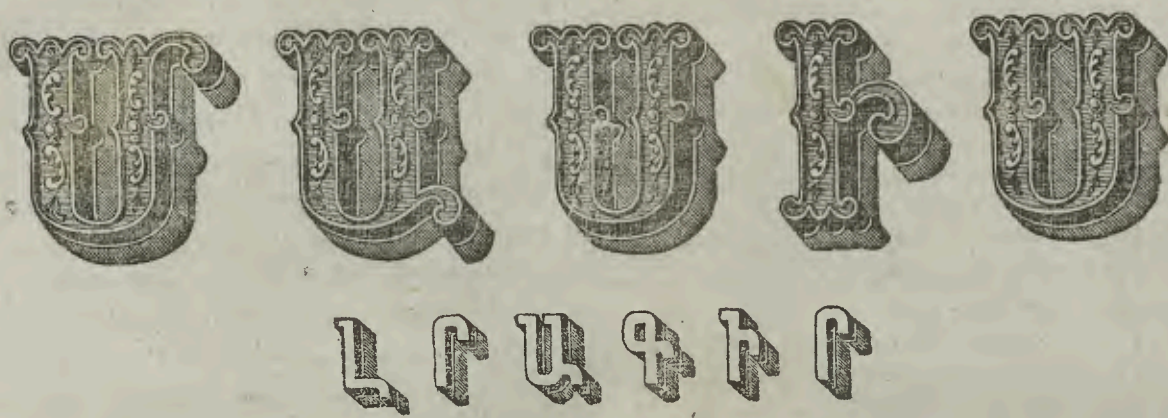

Տարեկան գինն է . . . 130 ռ. 2
Վեցամսեայ " . . . 70 "
Եռամսեայ " . . . 40 "
Մեկ ծանուցումը տողին 80 փարս է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսոյն 1 ին
էւ 16 ին կը սկսին :

Դորս երկուքը լրացնելու համար
ճարտը ամեն մէկ թիւին համար 28
փարս է :
Կարգադրութեան համար կամ որ
եւ ինչ զրուցիւն, խմբագրին պիտի
աղղուի . եւ ամեն ծանուցում ծախ
քը խրկուի զրոյ է

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 5 ՅՈՒՆԻՍ

Փարիզին յունիս 2/14 թուով հե-
ռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ
նոյն օրը դեպքանաժողովին հինգերորդ
նիստը պիտի ըլլար :

Եւրոպական լրագիրները զանազան
տեղեկութիւններ կը հրատարակեն Փա-
րիզի դեպքանաժողովին մէջ եղած խոր-
հուրդներուն ու խօսքերուն վրայ : Եւս
տեղեկութիւններն շատ ըստ քանոց յօ-
րինում են իրարու անհամաձայն զրոյց-
ներ ըլլալով փոխադրութեան արժանի չեն
կրնար ըլլալ . մանաւանդ որ տեղութեանց
երեսփոխանները ժողովին մէջ եղած խօս-
քերը վերջին աստիճան ծածուկ կը պա-
հեն . ուստի հարկ կըլլայ ժողովին ասե-
նադրութեանց պաշտօնական կերպով հը-
րատարակելուն արտակ, որ անշուշտ ժո-
ղովին վերջնական ետքը կրնայ ըլլալ :

Քաղաքային Արման Յիւնիս
լրագիրն զրոյս ծանուցանէ հետեւեալ
տեղեկութիւնները կուտան մարտի 1/13
ին Գարատաղեաց ու կայսերական զօ-
րաց մէջ եղած արեւմտահեղ կուռոյն վը-
րայ :

«Մայիս 11ին օրը Գարատաղեաց կայ-
սերական զօրաց վրայ յարձակում մը ը-
րին, բայց աստակաւեա ետ քշվեցան : Հե-
տեւեալ օրը Տանիւ իշխանին գաղղիա-
ցի քարաւաղար Բզդ խաչային հետ զի-
նադարաւում ըրաւ երեք օրուան համար,
եւ այս միջոցին Գարատաղեաց իրենց
մեռեալները վերադարձնելու թաղեցին առանց
արդիւնք մը տեսնելու կայսերական զօրաց
կողմէն : Եւս խոստման հակառակ, մա-
յիս 13ին առտուն Գարատաղեաց մէկ
մասը ապստամբներուն հետ միանալով՝
Քաղաքէն Արաճոյի կայսերական զօ-
րաց բանակը դադող պաշարներու կա-
րուան մը դարձուցին : Կայսերական զօ-
րաց հրամանատարը 2500 զօրք խրկեց
կարաւանը պաշարանելու . ասանկով իր
գործը ինքը բաժնորդեցաւ, եւ խրկուած
զօրքն ալ չկրցաւ ժամանակին հասնիլ իր
պաշտօնը կատարելու : Եւս միջոցին Գա-
րատաղեացները զինադարձութեան հակառակ
բաղձաբանի գործը ինքեմ Օսմանեան
հրամանատարին զօրացը վայ յարձակե-
ցան, եւ զիրքերին յաջող ըլլալուն եւ
երկրին ալ քաջ ծանօթութիւն ունե-
նալուն Օսմանեան զօրքերուն մեծ վը-
նաս հասուցին :

«Եւս դաւաճանութիւնն ետեւ դա-
րատաղեացները Քորէնի ըստ զեղապ-

րեցին : Փարիզի վերջին գաղղիացի ին-
ժամանակը Արաճոյ, Օււսդէ, Քը-
րուսեյի, Ալադիք եւ Քուէի Գարա-
տաղեացներուն ձեռքը չէր . հետեւաբար
չեն կրնար այս երկրներուն համար մերն
է բռն զօրք իրաւամբ Օսմանեան տե-
րութեան տեղափոխել : Գարատաղեաց
համար ընտիր աշխարհացոյցներ կան ու-
րաց մէջ կրնայ յիշվել ուստի Քօփա-
րէփի հազարապետին շնորհով՝ որ բա-
ցայայտ կերպով ամեն զիրքերը նշանա-
կած է :

«Արաճոյի բանակին մէջ Գարա-
տաղեաց ըրած յաղթութիւնը շատ վը-
հասեցուց զերէնք : Չորս հարիւր հոգի
մեռեալ ու վերաւորունեցան որ իրենց փոք-
րիկ երկրին համար իրաւ մեծ կորուստ
մընէ : Եւս համար հին ծերակուտին հա-
մար Սթեփանո Ռէրքով ծերունին հա-
մարձակեցաւ կշտամբելու Տանիւ իշխա-
նը ծերակուտին ժողովին մէջ՝ որ պաշա-
պանական դիրք մը չունէր որով ար-
դէն շատ անգամ Գարատաղ վտանգէ
աղաար էր : Ուրիշ ժողովական մըն ալ
զիտողութիւն ըրաւ թէ Արաճոյի հըր-
կիւրութիւնն ետեւ հարկ չկար Օսմանեան
զօրաց վրայ յարձակում ընելու անպա-
արագար բանակի մը մէջ, մանաւանդ որ
օսմանեան զօրքերն իրենց հոգին մէջ նըս-
տած էին :»

Գաղղիական Մարտի լրագիրը Գա-
րատաղեաց Տանիւ իշխանին մայիս 22 թը-
ւով մէկ նամակը կը հրատարակէ գաղ-
ղեացի հիւպատոսին զրոյս : Եւս նա-
մակը մայիս 1/13ին օրը Գարատաղեաց
ըրած վտա դաւաճանութեան եւ դադա-
նական բարբարոսութեան գործը որպէս
թէ կարգադրեցին հաստատելու զեղով թէ
կայսերական զօրաց հրամանատարը Տանի-
ւ իշխանին քարաւաղար Պ. Տըւաիւ գաղ-
ղեացիին իրենց կողմը անցնելուն օգուտ
քաղելով իր բռնած դժուար դիրքէն ել-
լէլ ուղեր էր առանց ակնաջ կանխելու ի-
րեն եղած յորդորանքներուն որ այս դի-
տաւորութեանն ետ կենայ : Տանիւ իշ-
խանն իր նախկին կը վերջացնէ ըսելով
որ ինքը եթէ Գարատաղեացներուն չար-
զիւր սահմանէն անդին անցնելը, Հէր-
սէքի կէսը կը դրաւ ին առանց պատե-
րազմ ընելու . բայց ինք թող չտալով
ուղեր էր Եւրօպէոն կայսեր բաղձանքը
կատարել, որուն վրայ դրած է եղեր իր
վտահաճութիւնը :

Գերմանական Արման Իւնիս
լրագիրը կըսէ թէ Ալեքսանդր օսմանեան
կայսերական դեսպանը անդադար բանակ-
ցութիւն կրնէ Եւստիոյ արտաքին դո-
ժոյ պաշտօնեայ Պուօլ կոմսին եւ Եւր-
ղեայ դեսպանին հետ Գարատաղի դո-
ժերուն վրայ : Եւրղեայ դեսպանը իր

քարաւաղաներէն մէկը պատերազմին տե-
ղը խրկելէ ճիշդ տեղեկութիւններ քա-
ղեաց իրաց վիճակին վրայ : Եւստիոյ
կառավարութիւնն ալ իր կողմէն պաշա-
նակալ մը խրկելէ նոյն նպատակաւ :

Եւրղեայի ծովային զորքերը գաղղիա-
կան նաւերուն ետ կանչուելը կերպի որ
ստացէ չէ : Եւրղեայ եկած լուրերը կը ծա-
նուցանեն թէ յիշեալ ծովուն մէջ հինգ
պատերազմական նաւ կ'ապստեղերկու դաղ-
ղեացի, երկու աւստրիացի եւ մէկ անղղե-
ական :

Եւրղեայ թաղուհւոյն ամուսին Եւ-
պիթ իշխանը Պէտլին գնաց իր նոր ա-
մուսնացեալ զուտորը տեսնելու պատ-
ճառանօք : Արման թէ այս ծանադարհօր-
դութիւնը քաղաքական նպատակ ունի :

Եւրղեայ կառավարութեան այժմեան
պաշտօնականներէն Պ. Տիւրայիլ Սուֆ
քաղաքին ընտրեցներուն մէկ ժողովին մէջ
ասանաբանութիւն մը ընելով՝ ըսաւ թէ
այժմեան պաշտօնականները կառավարու-
թեան գլուխն անցած ժամանակին, Գաղ-
ղեայ ու Եւրղեայ մէջ պատերազմ բաց-
վելու չէ թէ շարաթ կամ օր, այլ հաղթե-
քանի մը ժամ մնացած էր . բայց ինքն ու
պաշտօնակիցները յաջողք կ'են խաղա-
ղութիւնն հաստատ եւ երկրին պատին
ալ անարատ պահելու :

Եւս խօսքերը մայիս 28 ին եւ 31 ին
օրերը հասարակաց խորհրդարանին մէջ
երկար վիճաբանութիւններու առիթ եւ
զան : Եւս ծան Ռաքըլ եւ Սըր Վ. Լ. Է-
վին հաշիւ ուղեցին այս խօսքերուն որոնց
անխոհեմ եւ չափազանց անուշ տուին :
Եւս Բալմէրթըն՝ որ երկու պաշտօնե-
կց զուէն էր, Պ. Տիւրայիլին ըրած խօս-
քերուն գլխաւոր նպատակն ըլլալով՝ պարզ
եւ որոշ բացատրութիւններ տալու ըստի-
պէց զանիկա, եւ յայտարարութիւն ըրաւ
թէ իր պաշտօնէ հրաժարելէն քառասուն
եւ ութ ժամ առաջ՝ Եւրղեայ ու Գաղ-
ղեայ յարաբերութիւնները վերջին աստի-
ճան բարեկամական էին :

Պ. Տիւրայիլը պարտաւորեցաւ խոս-
տանելու թէ պատերազմը բոլորովին մօ-
տալուտ եւ անհրաժեշտ չէր, «բայց, ը-
սաւ, երկու աղղեացի բաղձաժողովներ
այն աստիճան զրգում էր՝ որ թերեւս
կառավարութիւնները կարող չէին կրնար
ըլլալ ժողովրդեան կիքը զսպելու :»

Մայիս վիճաբանութիւնները կրնան
եւ լրտեսութեան խորհրդարանին մէջ : Հոն
ալ լրտ Տէրպիլ զրեթէ բոլորովին Պ.
Տիւրայիլին տուած բացատրութիւնները
տուաւ :

Չինաստանի դորժերուն վրայօք ալ
հարցմանը ըլլալով հասարակաց խոր-

հրդարանին մէջ, Պ. Տիւրայիլ յայ-
տարարութիւն ըրաւ թէ կառավարու-
թիւնը պատուէր խրկել էր իր լնագորե-
րեսփոխան լորտ Իշխիլին որ հար եղա-
ծին չափ շուտով հաշտութիւն ընէ Եւ-
նաստանի կառավարութեան հետ . միայն
թէ ընելը հաշտութիւնը Եւրղեայ պատ-
ւոյն յարմարի եւ առեւտրական օգուտ-
ներ ձեռք բերէ : Բանակցութիւնները
կը շարունակեն Չինաստանի կառավա-
րութեան հետ . այս պատճառաւ Պ.
Տիւրայիլ չուղեց խորհրդարանին հա-
ղորդել երկու տերութեանց մէջ եղած
թղթակցութիւնները եւ լրտ Իշխիլ
խրկեց յատուկ պատուէրները :

Չինաստանին եկած վերջին լուրերը
կը ծանուցանեն թէ Սըր Քօրէն Քամ-
պէլ սպարապետ մայիս 10ին Պարէյլի
ըստած ամուր քաղաքը պիտի պաշարէր,
ուր դադեր ապստամբներ կ'են Լուքմոլի
փախչող թշնամեաց մեծ բաղձութիւնը
որոց թիւը 80 հազար կը հասնի :

Եւրղեայի զօրքերը դուրս գունդ
բաժնորդութիւնները կը հալածեն :
Եւստամբները տեղ տեղ աստիկ դի-
մարտութիւն կրնեն : Ալաբուլ զօրապե-
տը Ռօփաի բերդին վրայ յարձակելով՝
իր անխոհեմութեամբը մեծ վնաս կրեց
թշնամիներէն եւ շատ մարդ կորսնցնելէ
ետեւ ստիպուեցաւ ետ քաշուլու :

Եւս ձախորդութիւնը տուաւ աղ-
ղեացի թիւն մը ըրաւ, եւ բոլոր անղղիա-
կան լրագիրները վաթ կը դարենն Ալաբուլ
զօրապետը :

Գաղղեացի կայսրն ու կայսրուհին
Պօնթիկէն դադած են քանի մը շարաթ
հոն նստելու :

Կառավարութիւնն այս օրերս մեծ
խտուութիւն կը բանեցնէ լրագրաց դեմ :
Բաղձաթիւնանդակներէն լրագրիկներ Գաղ-
ղիա մօտ ժամանակին արդիւնքն :
Պէտլիայի Իշխիլին լրագրիկը՝ որ
3400 ի չափ բաժանորդ ունի Գաղղեայ
մէջ՝ բոլորովին արդիւնքեա եւ այսուհե-
տեւ բնաւ չպիտի մօնէ Գաղղիա : Յիշ-
եալ լրագրին հրատարակելը միտքը դրել
է կրսէն աւելի յանձնառու ըլլալ Գաղղեայ
մէջ ունեցած բաժանորդները կորսնցնելու
ըւ, քան թէ իր ընթացքը փոխելու :

Եւրղեայի ծովերուն մէջ գերեաց
փոխադրութիւնն ու առեւտրը արդի-
կու համար անգղիացեաց հսկող նաւե-
րը Եւրղեայի Միացեալ Մահապա-
տեւորական նաւերուն ալ այցելութիւն
ընելով եւ այս պատճառաւ շատ անգամ
զանոնք զարձակուելու համար բռնութիւն
բանեցնելով՝ Միացեալ Մահապա-
կառավարութիւնը բոլոր ըրաւ Եւրղեայ

ԻՄԲԼԳԻՐՏՆՕՐԴԻՆ
Կ. Ս. ԻԻԹԵՂԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԼՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
Կ. ՊՕԼԻՅ. ՉԻՆԼԻ ԽԱՆ